

Примено:	17-06-2026		
Org. Един.	Број:	Грилог:	Вредност:
Njesia Org.	Numër:	Shitje:	Vlerë:
26-52/22			

До
Министерство за образование и наука
– Педагошка служба

ПРЕДМЕТ: Стручно мислење од Рецензентската комисијата за стручно вреднување на ракопис на учебник за наставниот предмет „Јазик и култура на Ромите“ (изборен) за VII одделение во основното образование

Рецензентската Комисијата за стручно вреднување на ракопис на учебник за наставниот предмет „Јазик и култура на Ромите“ (изборен) за VII одделение во основното образование, во состав:

1. Проф. д-р Зоранчо Малинов, ЈНУ Институт за фолклор „Марко Цепенков“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје;
2. Сонита Демировска – СУГС „Шаип Јусуф“ – Шуто Оризари, Скопје;
3. Себа Ибраим – ООУ „Браќа Рамиз и Хамид“ – Шуто Оризари, Скопје

Изврши стручно вреднување на ракописот на гореспоменатиов учебник согласно Методологијата за вреднување на учебници и го дава следново мислење:

– Учебникот ги содржи темите/подрачјата/модуларните единици предвидени со наставната програма. Во однос на програмата за изборниот предмет Јазик и култура на Ромите за VII одделение, таа е поделена во три нивоа, односно: Јазик (кој го вклучува и граматичкиот дел), изразување и творење и културата на Ромите. Овој учебник во целост ги опфаќа планираните наставни единици на наставната програма;

– Според направената анализа на содржината на учебникот кој е предмет на вреднување, учебникот ја следи наставната програма во поглед на застапеноста на предвидените цели, односно резултати од учењето;

– Во учебникот се разработени сите поими предвидени со наставната програма.

Скопје, 16.6.2026 год.

Членови на Комисијата:

Проф. д-р Зоранчо Малинов

З. Малинов

Сонита Демировска

С. Сонита

Себа Ибраим

Себа Ибраим

52 /

Република Северна Македонија
Republika e Maqedonisë së Veriut
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
MINISTRIA E ARSIMIT DHE SHKENCES
Педагошка Служба - Shërbimi Pedagogjik
Skopje - Shkup

Примено:	17-06-2026		
Примено:			
Орг. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
Njesia Org.	Nr.:	Shitojse:	Vlere:
20-52/16			

Образец за индивидуално вреднување на учебникот

(го пополнува секој член на рецензентската комисија одделно и независно од другите членови)

Вреднување на приложениот учебник со шифра Јазик и култура шифра 1

по наставниот предмет Јазик и култура на Ромите (изборен)

за VII одд./год. од ОСНОВНО образование

Подрачје 1: УСОГЛАСЕНОСТ СО НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ		
стандард	индикатор	поени
1.1. Учебникот ги следи темите/подрачјата/модуларните единици предвидени со наставната програма.	1.1.1	4
	1.1.2	4
1.2. Учебникот ја следи наставната програма во поглед на застапеноста на предвидените цели/резултатите од учењето.	1.2.1	4
	1.2.2	4
1.3. Поимите предвидени со наставната програма се вклучени во учебникот.	1.3.1	4
Подрачје 2: ИЗБОР И ПРИКАЗ НА СОДРЖИНИТЕ		
стандард	индикатор	поени
2.1. Лекциите во учебникот се презентирани на начин кој олеснува да се увиди што е тоа што учениците треба да го научат, од аспект на цели/ очекувани резултати и наставни содржини.	2.1.1	4
	2.1.2	4
2.2. Во учебникот се презентирани точни, современи, научно засновани и релевантни сознанија.	2.2.1	4
	2.2.2	4
2.3. Примерите и илустрациите во учебникот се во функција на наставните содржини и се прилагодени на учениците.	2.3.1	4
	2.3.2	4
	2.3.3	4
2.4. Нивото на тежина на содржините во учебникот соодветствува на барањата на наставната програма и на нивото на когнитивниот развој на учениците.	2.4.1	4
	2.4.2	4
Доколку учебникот е релевантен:		
2.5. Учебникот не развива и поддржува стереотипи и предрасуди, туку промовира еднаквост и почитување на различности по сите основи.	2.5.1	4
	2.5.2	4
	2.5.3	4
	2.5.4	4
2.6. Содржините и активностите во учебникот го одразуваат	2.6.1	4

мултиетничниот состав на државата, промовираат почитување на сите етнички заедници во државата и ја поддржуваат меѓуетничката интеграција.		2.6.2	4
Подрачје 3: ПОВРЗАНОСТ СО УЧЕЊЕТО И ПОУЧУВАЊЕТО			
стандард		индикатор	поени
3.1. Учебникот е структуриран и организиран така да овозможува прегледност и го олеснува користењето.		3.1.1	4
		3.1.2	4
3.2. Учебникот е напишан така што им овозможува на учениците сами да учат од него.		3.2.1	4
		3.2.2	4
		3.2.3	4
		3.2.4	4
		3.2.5	4
		3.2.6	4
3.3. Учебникот ги поттикнува учениците со различни предзнаења да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата од предметот.		3.3.1	4
		3.3.2	4
Подрачје 4: ЈАЗИК И СТИЛ			
стандард		индикатор	поени
4.1. Јазикот и стилот на кој е напишан учебникот го олеснува разбирањето на содржините.		4.1.1	4
		4.1.2	4
		4.1.3	4
4.2. Учебникот ги почитува јазичните и правописните норми на јазикот на кој е напишан.		4.2.1	4
Подрачје 3: ДИЗАЈН			
стандард		индикатор	поени
5.1. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржините на учебникот.		5.1.1	4
5.2. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржината на лекциите.		5.2.1	4
		5.2.2	4
		5.2.3	4
5.3. Надворешниот и внатрешниот изглед на учебникот задоволува естетски стандарди.		5.3.1	4
		5.3.2	4

Член на комисија:

Име и презиме:

Зоранчо Малинов

Потпис:

З. Малинов

Дата на потпишување:

16.6.2026 гд.

Примено:	17-06-2026		
Пратено:			
Орг. Един. Njësia Org.	Број Numeri	Пратено: Shtojcë	Вредност: Vlerë
26	52/17		

Образец за индивидуално вреднување на учебникот

(го пополнува секој член на рецензентската комисија одделно и независно од другите членови)

Вреднување на приложениот учебник со шифра 1

по наставниот предмет Јазик и култура карактеристични (изборни)

за VII одд./год. од основно образование

Подрачје 1: УСОГЛАСЕНОСТ СО НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ		
стандард	индикатор	поени
1.1. Учебникот ги следи темите/подрачјата/модуларните единици предвидени со наставната програма.	1.1.1	4
	1.1.2	4
1.2. Учебникот ја следи наставната програма во поглед на застапеноста на предвидените цели/резултатите од учењето.	1.2.1	4
	1.2.2	4
1.3. Поимите предвидени со наставната програма се вклучени во учебникот.	1.3.1	4
Подрачје 2: ИЗБОР И ПРИКАЗ НА СОДРЖИНИТЕ		
стандард	индикатор	поени
2.1. Лекциите во учебникот се презентирани на начин кој олеснува да се увиди што е тоа што учениците треба да го научат, од аспект на цели/ очекувани резултати и наставни содржини.	2.1.1	4
	2.1.2	4
2.2. Во учебникот се презентирани точни, современи, научно засновани и релевантни сознанија.	2.2.1	4
	2.2.2	4
2.3. Примерите и илустрациите во учебникот се во функција на наставните содржини и се прилагодени на учениците.	2.3.1	4
	2.3.2	4
	2.3.3	4
2.4. Нивото на тежина на содржините во учебникот соодветствува на барањата на наставната програма и на нивото на когнитивниот развој на учениците.	2.4.1	4
	2.4.2	4
Доколку учебникот е релевантен:		
2.5. Учебникот не развива и поддржува стереотипи и предрасуди, туку промовира еднаквост и почитување на различности по сите основи.	2.5.1	4
	2.5.2	4
	2.5.3	4
	2.5.4	4
2.6. Содржините и активностите во учебникот го одразуваат	2.6.1	4

мултиетничниот состав на државата, промовираат почитување на сите етнички заедници во државата и ја поддржуваат меѓуетничката интеграција.		2.6.2	4
Подрачје 3: ПОВРЗАНОСТ СО УЧЕЊЕТО И ПОУЧУВАЊЕТО			
стандард		индикатор	поени
3.1.	Учебникот е структуриран и организиран така да овозможува прегледност и го олеснува користењето.	3.1.1	4
		3.1.2	4
3.2.	Учебникот е напишан така што им овозможува на учениците сами да учат од него.	3.2.1	4
		3.2.2	4
		3.2.3	4
		3.2.4	4
		3.2.5	4
		3.2.6	4
3.3.	Учебникот ги поттикнува учениците со различни предзнаења да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата од предметот.	3.3.1	4
		3.3.2	4
Подрачје 4: ЈАЗИК И СТИЛ			
стандард		индикатор	поени
4.1.	Јазикот и стилот на кој е напишан учебникот го олеснува разбирањето на содржините.	4.1.1	4
		4.1.2	4
		4.1.3	4
4.2	Учебникот ги почитува јазичните и правописните норми на јазикот на кој е напишан.	4.2.1	4
Подрачје 3: ДИЗАЈН			
стандард		индикатор	поени
5.1.	Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржините на учебникот.	5.1.1	4
5.2.	Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржината на лекциите.	5.2.1	4
		5.2.2	4
		5.2.3	4
5.3	Надворешниот и внатрешниот изглед на учебникот задоволува естетски стандарди.	5.3.1	4
		5.3.2	4

Член на комисија:

Име и презиме: _____

Потпис: _____

Дата на потпишување: _____

Себа Џбраим

16.06.2016

Примено: Pranuar:			
17-06-2026			
Орг. Един. Njesia Org.	Број: Numër:	Прилог: Shtojcë:	Вредност: Vlerë:
26-52/13			

Образец за индивидуално вреднување на учебникот

(го пополнува секој член на рецензентската комисија одделно и независно од другите членови)

Вреднување на приложениот учебник со шифра 1

по наставниот предмет Јазик и култура на Ромите (изборен)

за VII одд./год. од основно образование

Подрачје 1: УСОГЛАСЕНОСТ СО НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ		
стандард	индикатор	поени
1.1. Учебникот ги следи темите/подрачјата/модуларните единици предвидени со наставната програма.	1.1.1	4
	1.1.2	4
1.2. Учебникот ја следи наставната програма во поглед на застапеноста на предвидените цели/резултатите од учењето.	1.2.1	4
	1.2.2	4
1.3. Поимите предвидени со наставната програма се вклучени во учебникот.	1.3.1	4
Подрачје 2: ИЗБОР И ПРИКАЗ НА СОДРЖИНИТЕ		
стандард	индикатор	поени
2.1. Лекциите во учебникот се презентирани на начин кој олеснува да се увиди што е тоа што учениците треба да го научат, од аспект на цели/ очекувани резултати и наставни содржини.	2.1.1	4
	2.1.2	4
2.2. Во учебникот се презентирани точни, современи, научно засновани и релевантни сознанија.	2.2.1	4
	2.2.2	4
2.3. Примерите и илустрациите во учебникот се во функција на наставните содржини и се прилагодени на учениците.	2.3.1	4
	2.3.2	4
	2.3.3	4
2.4. Нивото на тежина на содржините во учебникот соодветствува на барањата на наставната програма и на нивото на когнитивниот развој на учениците.	2.4.1	4
	2.4.2	4
Доколку учебникот е релевантен:		
2.5. Учебникот не развива и поддржува стереотипи и предрасуди, туку промовира еднаквост и почитување на различности по сите основи.	2.5.1	4
	2.5.2	4
	2.5.3	4
	2.5.4	4
2.6. Содржините и активностите во учебникот го одразуваат	2.6.1	4

мултиетничниот состав на државата, промовираат почитување на сите етнички заедници во државата и ја поддржуваат меѓуетничката интеграција.		2.6.2	
Подрачје 3: ПОВРЗАНОСТ СО УЧЕЊЕТО И ПОУЧУВАЊЕТО			
стандард		индикатор	поени
3.1. Учебникот е структуриран и организиран така да овозможува прегледност и го олеснува користењето.		3.1.1	4
		3.1.2	4
3.2. Учебникот е напишан така што им овозможува на учениците сами да учат од него.		3.2.1	4
		3.2.2	4
		3.2.3	4
		3.2.4	4
		3.2.5	4
		3.2.6	4
3.3. Учебникот ги поттикнува учениците со различни предзнаења да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата од предметот.		3.3.1	4
		3.3.2	4
Подрачје 4: ЈАЗИК И СТИЛ			
стандард		индикатор	поени
4.1. Јазикот и стилот на кој е напишан учебникот го олеснува разбирањето на содржините.		4.1.1	4
		4.1.2	4
		4.1.3	4
4.2. Учебникот ги почитува јазичните и правописните норми на јазикот на кој е напишан.		4.2.1	4
Подрачје 3: ДИЗАЈН			
стандард		индикатор	поени
5.1. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржините на учебникот.		5.1.1	4
5.2. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржината на лекциите.		5.2.1	4
		5.2.2	4
		5.2.3	4
5.3. Надворешниот и внатрешниот изглед на учебникот задоволува естетски стандарди.		5.3.1	4
		5.3.2	4

Член на комисија:

Име и презиме:

Соница Денировска

Потпис:

С. Соница

Дата на потпишување: 16.06.2026г.

Примено:	17-06-2026		
Org. Един.	Број:	Прилог:	Вредност:
Njesia Org.	Numeri:	Shtojce:	Vlerë:
26-52/19			

Образец за финално вреднување на учебникот

(заеднички го пополнуваат сите членови на рецензентска комисија, врз основа на претходно пополнетите обрасци за индивидуално вреднување)

Вреднување на приложениот учебник со шифра 1
по наставниот предмет Јазик и култура на Ромите (изборен)
за VII одд./год. од ОСНОВНО образование

Просечните поени за секој индикатор (последната колона) се пресметуваат како аритметичка средина од поените доделени од секој член на рецензентската комисија одделно.

Просечната оценка за целото подрачје (односно за соодветните делови од подрачјето) претставува аритметичка средина од добиените просечни поени за сите индикатори вклучени во подрачјето.

Просечните оценки што се добиваат за секое подрачје се толкуваат согласно насоките дадени во деталните табели за вреднување.

Подрачје 1: УСОГЛАСЕНОСТ СО НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ		
стандард	индикатор	просечни поени
1.1. Учебникот ги следи темите/подрачјата/модуларните единици предвидени со наставната програма.	1.1.1	4
	1.1.2	4
1.2. Учебникот ја следи наставната програма во поглед на застапеноста на предвидените цели/резултатите од учењето.	1.2.1	4
	1.2.2	4
1.3. Поимите предвидени со наставната програма се вклучени во учебникот.	1.3.1	4
Просечна оценка за целото подрачје		4
Во поглед на подрачјето УСОГЛАСЕНОСТ СО НАСТАВНИТЕ ПРОГРАМИ , приложениот ракопис		
☒ сосема ги задоволува барањата		
☐ не ги задоволува барањата		

Подрачје 2: ИЗБОР И ПРИКАЗ НА СОДРЖИНИТЕ		
стандард	индикатор	просечни поени
2.1. Лекциите во учебникот се презентирани на начин кој олеснува да се увиди што е тоа што учениците треба да го научат, од аспект на цели/ очекувани резултати и наставни содржини.	2.1.1	4
	2.1.2	4
2.2. Во учебникот се презентирани точни, современи, научно засновани и релевантни сознанија.	2.2.1	4
	2.2.2	4
2.3. Примерите и илустрациите во учебникот се во функција на наставните содржини и се прилагодени на учениците.	2.3.1	4
	2.3.2	4
	2.3.3	4
2.4. Нивото на тежина на содржините во учебникот соодветствува на барањата на наставната програма и на нивото на когнитивниот развој на учениците.	2.4.1	4
	2.4.2	4
Просечна оценка за индикаторите 2.1.1-2.4.2		4
Доколку учебникот е релевантен за следните индикатори:		
2.5. Учебникот не развива и поддржува стереотипи и предрасуди, туку промовира еднаквост и почитување на различности по сите основи.	2.5.1	4
	2.5.2	4
	2.5.3	4
	2.5.4	4
2.6. Содржините и активностите во учебникот го одразуваат мултиетничниот состав на државата, промовираат почитување на сите етнички заедници во државата и ја поддржуваат меѓуетничката интеграција.	2.6.1	4
	2.6.2	4
Просечна оценка за индикаторите 2.5.1-2.6.2		4
Во поглед на подрачјето ИЗБОР И ПРИКАЗ НА СОДРЖИНИТЕ, учебникот* ☒ сосема ги задоволува барањата ☐ делумно ги задоволува барањата и треба да се доработи за индикаторите: _____ ☐ не ги задоволува барањата *доколку учебникот е релевантен, се земаат предвид индикаторите од 2.1.1 до 2.6.2, а доколку не е, само индикаторите од 2.1.1 до 2.4.2)		

Подрачје 3: ПОВРЗАНОСТ СО УЧЕЊЕТО И ПОУЧУВАЊЕТО		
стандард	индикатор	просечни поени
3.1. Учебникот е структуриран и организиран така да овозможува прегледност и го олеснува користењето.	3.1.1	4
	3.1.2	4
3.2. Учебникот е напишан така што им овозможува на учениците сами да учат од него.	3.2.1	4
	3.2.2	4
	3.2.3	4
	3.2.4	4
	3.2.5	4
	3.2.6	4
3.3. Учебникот ги поттикнува учениците со различни предзнаења да ги прошируваат и продлабочуваат знаењата од предметот.	3.3.1	4
	3.3.2	4
Просечна оценка за целото подрачје		4
Во поглед на подрачјето ПОВРЗАНОСТ СО УЧЕЊЕТО И ПОУЧУВАЊЕТО , учебникот ☒ сосема ги задоволува барањата ☐ делумно ги задоволува барањата и треба да се доработи за индикаторите: ☐ не ги задоволува барањата		

Подрачје 4: ЈАЗИК И СТИЛ		
стандард	индикатор	просечни поени
4.1. Јазикот и стилот на кој е напишан учебникот го олеснува разбирањето на содржините.	4.1.1	4
	4.1.2	4
	4.1.3	4
4.2. Учебникот ги почитува јазичните и правописните норми на јазикот на кој е напишан.	4.2.1	4
Просечна оценка за целото подрачје		4
Во поглед на подрачјето ЈАЗИК И СТИЛ , учебникот ☒ сосема ги задоволува барањата ☐ делумно ги задоволува барањата и треба да се доработи за индикаторите:		

☐ не ги задоволува барањата

Подрачје 3: ДИЗАЈН

стандард	индикатор	просечни поени
5.1. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржините на учебникот.	5.1.1	4
5.2. Графичкото обликување обезбедува целосна прегледност на структурата и содржината на лекциите.	5.2.1	4
	5.2.2	4
	5.2.3	4
5.3. Надворешниот и внатрешниот изглед на учебникот задоволува естетски стандарди.	5.3.1	4
	5.3.2	4
Просечна оценка за целото подрачје		4

Во поглед на подрачјето **ДИЗАЈН**, учебникот

☒ сосема ги задоволува барањата

☐ делумно ги задоволува барањата и треба да се доработи за индикаторите:

☐ не ги задоволува барањата

Врз основа на просечните оценки од вреднувањето на секое подрачје одделно, рецензентската комисија заклучува дека приложениот учебник

☒ сосема ги задоволува барањата

☐ делумно ги задоволува барањата и треба да се доработи за горенаведените индикаторите од следните подрачја:

☐ не ги задоволува барањата

Членови на рецензентската комисија:

1. Зоранчо Малинов
име и презиме

З. Малинов
потпис

2. Соница Демирџева
име и презиме

С. Соница
потпис

3. Себа Џбраил
име и презиме

[Signature]
потпис

Датум на потпишување: 16.06.2020г.